

ಮಕ್ಕಳು ಹೇಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಂತರ್ಗತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ?

ಉಮಾಶಂಕರ ಪೆರಿಯೋಡಿ

VOICES

ನಾನು 1980ರಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಆಗ ನಾನು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಂಗಳೂರಿನ ಅರೆ-ಪಟ್ಟಣ ಅತ್ತಾವರದಲ್ಲಿದ್ದ ಕೊಳೆಗೇರಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಖಾಸಗಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರವೊಂದನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿದೆ. ಅದೊಂದು ಮಕ್ಕಳ ಬೇಸಿಗೆ ಶಿಬಿರವಾಗಿದ್ದು, ಸೃಜನಶೀಲತೆಯೊಂದಿಗೆ ಕರಕುಶಲ ಕಲೆ ಮತ್ತು ರಂಗಕಲೆ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಾರ್ಯಾಗಾರವು ನನಗೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿತು ಮತ್ತು ನಾನು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸರಣಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಇದು ಇಂದಿಗೂ ನಡೆದು ಬರುತ್ತಿದ್ದು, ನಾವು ತರಬೇತಿ ನೀಡಿದ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಕೂಡಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳ ಕಡೆ ಗಮನಹರಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ನಾವು ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಡವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವರ್ತನೆಗಳತ್ತಲೂ ಗಮನ ಹರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮಕ್ಕಳು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಲಕಳೆದಂತೆ ಇವು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಭಾಗವೇ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿವೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಅವುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲೂ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ

ಈ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಂದಲೂ ನಾವು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಕ್ರಮವೆಂದರೆ ಇಡೀ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ಕಾರ್ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಚರ್ಚಿಸುವುದು. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅವರೊಡನೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಆಲಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಮಾತನಾಡಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಮಕ್ಕಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಹಿರಿಯರು ಕೂಡಾ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಯದಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ನಾವು ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅನುಕ್ರಮವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ, ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ಆಯೋಜಕರಾಗಿ, ಈಗಾಗಲೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜಿಸಿರುವುದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಮಕ್ಕಳ ಸಲಹೆಗೆ ನಮ್ಮ ತತ್ಕ್ಷಣದ ಉತ್ತರ ಇಲ್ಲ ಎಂದಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ದೊಡ್ಡವರು ಏನು ಮಾಡಬಹುದೆಂದರೆ, ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಆ ಸಲಹೆಗಳ ಹಿಂದಿರುವ ಕಾರಣಗಳೇನು ಎಂದು ಅವರನ್ನೇ ಕೇಳುವುದು. ಕೆಲವು ಸಲ ಮಕ್ಕಳು ಅದ್ಭುತ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ವಯಸ್ಕರು ಸ್ವಲ್ಪ ನಮ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಆಯೋಜಿಸಿರುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಪ್ರಬುದ್ಧತೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ; ನಾವು ಅವರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಕೂಡಲೇ ಮಕ್ಕಳು ತಾವೇ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದಾಗಿದ್ದಾರೆ; ಅವರು ಇದು ತಮ್ಮದೇ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲು ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಆನಂತರ, ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ನಡೆಸುವುದು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಮನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ನಾವು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಜೆ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಕುಳಿತು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಚರ್ಚೆಯನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳ ಒಂದು ಸಹಜ ಭಾಗವೇ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ನಾವು ಅವರನ್ನು ಆಲಿಸುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಪಾಲಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅರಿವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಾವೆಲ್ಲ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೇ ಆಗಿ ಹೋಗಿದೆ.

ಶಿಸ್ತು

ಶಿಸ್ತು ಮತ್ತೊಂದು ಕಠಿಣವಾದ ಅಂಶ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ನಾವು ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನೂ ಕೂಡ ಸತತವಾಗಿ, ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು. ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ನಾವೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕುಳಿತು, ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಪಾಲಿಸಲೇಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತವಾದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಲೇಬೇಕು ಎಂಬ ನಿಯಮವಿದ್ದು, ನಡವಳಿಕೆಗಳ ಕುರಿತ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಬಳಿಕ ಎಲ್ಲರೂ ಅವನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಏನಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕುಳಿತು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇಡೀ ಗುಂಪು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಯಾರೊಬ್ಬರಿಗೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಗುಂಪು ನಿರ್ಧರಿಸಿಯೇ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಷ್ಟೆ. ನಾವು ಬಹಳ ಸರಳವಾದ ಮತ್ತು ಅನುಸರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ನಿಯಮಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆವು; ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕೊಠಡಿಯ ಹೊರಗೆ ಚಪ್ಪಲಿಗಳನ್ನು ಒಂದರ ಪಕ್ಕ ಒಂದು ನೇರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಡುವುದು. ಇಂದು ಇದು ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ

ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಮರೆತು ಯಾರಾದರೂ ಚಪ್ಪಲಿ ಅತ್ತಿತ್ತ ಅಥವಾ ಬೇರೆಲ್ಲಾದರೂ ಬಿಟ್ಟರೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಮಗು ಅದನ್ನು ತಂದು ಸರಿಯಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿಡುತ್ತದೆ.

ನಾವು ಗಮನಕೊಟ್ಟ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವುದು. ಇದನ್ನೂ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದೆವು. ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ಆರಂಭಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಮುಗಿದ ನಂತರ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. “ನಾವು ನೋಡಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಾವಿದ್ದ ಜಾಗವನ್ನು ಇಡಬೇಕು” ಎಂಬ ಆಲೋಚನೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮನದಟ್ಟಾಗಿತ್ತು. ಹುಡುಗರು ಮತ್ತು ಹುಡುಗಿಯರು ಇಬ್ಬರೂ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಸುಗಮಕಾರರೂ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಷ್ಟೇ ಮಾಡದೆ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಕೈಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು

ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಬಳಸುವುದು, ವೃಥಾ ಮಾಡದಿರುವುದು ಕೂಡ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ನಿರ್ಧಾರ. ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಂಚುವಾಗ, ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ತಂದ ಬಣ್ಣ, ಕ್ರಾಫ್ಟ್ ಪೇಪರ್, ಕತ್ತರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಜೋಪಾನವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸದಾ ನೆನಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಮಕ್ಕಳು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬೇಕಾಬಿಟ್ಟಿ ಎಸೆದಾಗ ನಾವು ಅದರತ್ತ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೆವು ಮತ್ತು ಅವರ ಜೊತೆ ಹೋಗಿ ಮರು ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ತರುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಬಳಸಲು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳು ಉದಾ: ಕತ್ತರಿ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕಾದವಾಗಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಳಸಿದ ನಂತರ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಜಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಇಡಲು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆಗ ಅವು ಇತರರಿಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸೇರಿದಂತಹವು ಮತ್ತು ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಬಳಸುವಂತೆ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಪದೇಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಸುಗಮಕಾರರಾಗಿ ನಾವೂ ಕೂಡ, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಹು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಮಕ್ಕಳು ನಾವು ಹೇಗೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.

ನಿರ್ಭಯತೆ ಮತ್ತು ಸೋದರತ್ವ

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ 6-7ರ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಅದು ಮಾಡಬೇಡ, ಇದು ಮಾಡಬೇಡ, ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಡ, ಇದನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಡ, ಹಾಗೆ ಮಾತಾಡಬೇಡ, ಹೀಗೆ ಮಾತಾಡಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಅವರನ್ನು ಮೌನವಾಗಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ; ಅವರು ತಾವು ತಪ್ಪು ಮಾಡಬಹುದೆಂಬ ಭಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ತಪ್ಪು ಮಾಡಬಹುದೆಂಬ ಭಯ ಮತ್ತು ತಾವು ಸೋಲಬಹುದೆಂಬ ಭಯ ಇವೆರಡು ಸೃಜನಶೀಲತೆಯ ದೊಡ್ಡ ಶತ್ರುಗಳು. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಪರಿಶೋಧಿಸುವ, ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ನೋಡುವ, ಹೊಸತನ್ನು ಮಾಡುವ ಕುತೂಹಲವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕಲಿಕಾ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮುಕ್ತ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ, ಗದರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಧ್ವನಿ ಏರಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ದನಿ ಏರಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅವರು ಇತರರಿಗೆ ಕೇಳುವಂತೆ ಮಾತಾಡಿದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಮಕ್ಕಳು ಯಾವುದೇ ಹಿಂಜರಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ರೀತಿಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ನಮಗೆ 5-6 ವರ್ಷಗಳೇ ಬೇಕಾದವು. ಆದರೆ ನಾವೀಗ ಮಕ್ಕಳು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ತಮಗನಿಸಿದ್ದನ್ನು ಯಾವುದೇ ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮತಮ್ಮೊಳಗೆ ಜಗಳವಾಡುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ದೈಹಿಕವಾದ ಹೊಡೆದಾಟಗಳಿಗೆ ತೊಡಗಿದರೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಗುಂಪುಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಎರಡೂ ವರ್ತನೆಗಳು ಅವರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತವೆ. ನಾವು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ, ಕಾಳಜಿಯುಕ್ತ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಬಯಸಿದ್ದೆವು, ಆದರೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು ಹೇಗೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆಗ ನಮ್ಮ ಸುಗಮಕಾರರೊಬ್ಬರು ಅದ್ಭುತವಾದ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಭ್ರಾತೃತ್ವ ನಮ್ಮಿಂದಲೇ ಶುರುವಾಗಬೇಕು ಎಂದವರು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಹಾಗಾಗಿ ನಾವು ಪರಸ್ಪರ ಗೌರವ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದಿರಲು ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆವು. ಜನರು ಈ ರೀತಿಯ ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಗುರುತಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಇತರರನ್ನು ಗೌರವಿಸಲು, ಕಾಳಜಿ ತೋರಿಸಲು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಇದು ಹೇಳಲು ಸುಲಭ, ಆದರೆ ಸುಗಮಕಾರರಾಗಿ ನಾವು ಹೇಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವೆಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಹು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ತುಂಬು ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಅದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದೇ ಭಾವನೆಗಳು ಅವರಲ್ಲೂ ಮೂಡಿಬರುತ್ತವೆಂದು. ಈಗ ನಮಗೆ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮತ್ತೆ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಯಾಕೆಂದರೆ ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಕಾಳಜಿಗಳು ಹಿರಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಕಿರಿಯರಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಗೊಂಡಿವೆ.

ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಮನಗಾಣುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಅವು ಹವ್ಯಾಸವೇ ಆಗುವವರೆಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಆಚರಣೆಗೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಚರಣೆಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ನಾವು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳುವುದು ಏನೂ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದನ್ನು

ಹೇಳುತ್ತೇವೋ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮರೆತುಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತೇವೋ ಅದನ್ನು ಕಲಿತು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ನನಗೆ ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಯಾವುದನ್ನು ಹೃದಯದಾಳದಿಂದ ಮಾಡದೆ ಇತರರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಲು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೋ ಅದನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಬೇಗ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ನಾವು ಒಂದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಸುವುದು ಕಷ್ಟವೂ ಹೌದು

ಸುಲಭವೂ ಹೌದು. ಕಷ್ಟ ಏಕೆಂದರೆ, ಅದು ತುಂಬಾ ಸಂಕೀರ್ಣವಾದುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗಮಾಡಿ ನೋಡಲು ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಸುಲಭ ಏಕೆಂದರೆ, ನಾವು ಆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನೇ ಬದುಕಿದರೆ, ಹೆಚ್ಚಿಗೇನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಮಕ್ಕಳು ಏನು ಕಲಿಯಬೇಕು ಅಂತ ಬಯಸುತ್ತೇವೋ ಅದನ್ನು ಆಚರಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಏನನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ ಏನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅನುಸರಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ತುಂಬಾ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.

● ಅನುವಾದ: ನಾಗಮಣಿ ಶಿವರ | ಪರಿಶೀಲನೆ: ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಮಂಡಕೋಲು

ಉಮಾಶಂಕರ ಪೆರಿಯೋಡಿ ಅವರು 2003ರಿಂದ ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ಫೌಂಡೇಷನ್‌ನ ಜೊತೆಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದಶಕಗಳಿಂದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಪಡೆದಿರುವ ಇವರು ದಲಿತ ಆಂದೋಲನಗಳನ್ನು, ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಜನರು ಮತ್ತು ಇತರ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೊಳಗಾದ ಜನಾಂಗಗಳನ್ನು ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಲು ಸಂಘಟಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ತರಬೇತಿದಾರರ ಸಮೂಹದ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಸದಸ್ಯರು. ಇವರು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ, ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ 'ಬೇರ್ ಫೂಟ್' ಸಂಸ್ಥೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು periodi@azimpremjifoundation.org ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.